

Katibai turi suprasti, kad jų darbas ir pasipriešinimas del katalikų spaudos sustiprinimo bus malonesnis Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingesnis, negu pirkimas bažnytinio indy ir net negu bažnytinės apygos. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos krati atstatyti Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Killam.

Organas Amerikos Lietuvių
Bymo Katalikų Bventa
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— RIMA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams \$2.50
Užrašyti metams \$3.00
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VIII, No. 56

UTARNINKAS, GEGUŽES 15 D., 1923.

Kaina 4 centai

Milijonieriaus švogerka šunbudėj

NAKVOJO ŠUNBUDĖJ.

Sanghai, China. — Tarp pagrobtyčių Chinijos banditų amerikiečių ir europiečių buvo Miss Lucy Aldrich, milijonieriaus John D. Rockefellerio švogerka. Ji turėjo badauti ir gulėti šunbūdė. Nuo jos drabužiai buvo atimti ir liko tik vienas marškinė. Kitiems banditų pagrobtiems žmonėms negeriau buvo. Mat banditai su laikė traukinį naktį, kada pasiažieriai miegojo. Jiems paskui banditai nedavė progos apsisėdyti. Lucy Aldrich buvo banditų palikta ir su pagalba chiniečių ji išliko gyva.

AUKOS IS ROCKEFELLERIO FONDO.

New York. — Rockefellerio fondui sukako 10 metų. Sekretorius to fondo išdavo to dešimtmecio atskaitą. Per tą laiką išleista \$76,757,040. Visuomenės sveikatos reikalams išleista \$18,188,838, medicinos mokslui praplatinti \$24,716,859, karo nukentėjusiems šelpiti \$22,298,541, šiaip visokiems labdarystės tikslams \$10,445,628, fondo administracijos reikalams \$1,107,174.

DIVORSŲ SKAICIUS.

Chicago. — Per pirmuosius šiu metų tris mėnesius buvo nesveikaisiškai daug divorso. Aut kas penkių apsidėdimo laisnių išduota vienas divorso laisnis. Per 10 metų divorso skaičius pasidvigubino.

Per minėtus tris mėnesius Chicagoj apsidėdimo laisnių išduota 7,505, o divorso laisnių teismai išdavė 1,588. Pernai per ištisus metus apsidėdimo laisnių išduota 38,094, divorso suteikta 7,285. 1885 m. vienas divorso buvo ant 17 apsidėdimų.

DARBININKŲ REIKALAI.

PRAMONINIS TRIBUNOLAS KRIZIS.

Topeka, Kans. — Kaip žinoma Kansas valstija turi taip vadinamą pramoninį tribunolą, kurs draudžia streiką. Jei darbininkai nepatenkinti arba kompanija darbininkais nepatenkinta, tai ne savivaliai turi išristi savo klausimą, o i reiklia kreiptis į valstijos įsteigtą tribunolą. Dabar tam tribunolui ateina didelis išmėginimas.

Prieš du metus Wolffo pakaunių kompanijos darbininkai kreipėsi į tribunolą su algų pakėlimo reikalu. Tribunolas ištyręs padėti pripažino, kad kompanija turi pakelti algas ant 5%. Kompanija pasipriešino ir nuėmė tą dalyką į teismus. Tai galop dalykas atsidiūrė Angsėjusianie teisme. Jei Augš. Teismas palaikys kompaniją, tai aišku, kad tas tribunolas eina ant šonų. Jei Augš. Teismas ir darbininkų puse palaikys, tai visgi aišku, kad darbininkams iš tokio tribunolo nekas. Jau šitame atsitikime jaa du metus praėjo po tribunolo nutarimo algas kelti ir gal dar ilgai truks iki klausimas bus išrishtas. Tai darbininkams verčiau savo unija pasitikėti, o ne politikieriais. Be to štai kas darosi. Kuomet pramoninis Tribunolas tyri nęjo Wolffo kompanijos darbininkų padėti, tai kamautinėjo darbininkus. Po to kompanija tuos darbininkus, kurie liūdžio už algų pakėlimą, emė pavarinėti iš darbo. O tokių buvo labai daug. Unijos neturėdama, nebuvo kam už juos užsistoti.

KETINA STREIKUOTI.

New York. — 10,000 ma-

liorin ir popieruotojų nutarė streikuoti. Reikalauja penkių dienų savaitėje darbo ir vietoj \$9 reikalauja \$10 dienų.

PAKĖLĖ ALGAS.

Rochester, N. Y. — 13,000 rūsbiuvių laimėjo algų pakėlimą. Darbininkai gaunantieji mažiau, negu \$40 savaitę gaus pakelti 10%, o tie kurie uždirba \$40 savaitę ir viršaus gaus 5% pakelti.

KIEK AUTOMOBILIŲ PARYŽIUJE.

Paryžius. — Francijos sostinės gyventojai labai susirūpinę del automobilių skaičiaus didėjimo. Dabar jų ten yra 30,000, tai yra 1 automobilis ant 100 žmonių. Bet Andre Citroen, Francijos Fordas, sugrįžęs iš Amerikos sako, kad Paryžiuje lengvai gali tilpti 200,000 automobilių. O dabar esą Paryžiuje daugiau, negu tada. Kada nei vieno automobilio nebuvo ir praeisį dar 50 metų iki Paryžius bus taip automobilių pilnas, kaip New York arba kitas Amerikos didelis miestas.

ATIDĖJO STREIKĄ.

Bostono nūmų statytojai atidėjo streiką. Laiks konferencijos, kurių majoras rengia. Darbininkai sako, kad darbdaviai nepildė sutarties ir nepakelia algų iki 82 1/2c. valandų.

Amerikos Raudonasis Kryžius per savo gyvavimo laiką pašelpų nelaimėje suteikė sumoje \$20,573,298.89. Amerikos Raudonasis Kryžius savo atskaitoje skelbia, kad pašelpo Lietuvai (1916) yra suteikęs \$12,000.

ŽINIOS IS LIETUVOS.

Kaune suimta falsiuotojai Amerikos dolerių. Tai besas S. Penkaitis Kauno pašto laiškininkas ir jo žmona.

Kaune buvo atsiradusios dvi šeimos, kurių moterys atsikviesdavo pasiturinčius vyrus į svečius. Sakydavo, kad vyrų nėra. Per vaishes atsiradavo jų vyrai ir sukdavo ermyderį. Už pradžą tylėti reikėdavo užsimokėti. Tie apgavikai dabar sėdi kalėjime.

Bal. 17, 18 ir 19 d. apie Radviliškį, Setą ir Šiaulius tiek prisnigo, kad žmonės šafojais važiuavo, o apie Baisogalą nei pėdsakų sniego nebuvo.

Žydai ir lenkai trukdo vykinti Kauno kanalizaciją.

Kaune aktyvus gyvenamųjų namų yra 1,013, medinių — 3,734.

Kauno lenkai netekę savo kum. Liauso labai nusiminė.

Kaune netrukus atsidiarys cirkas.

Bal. 18 d. Kaune įvyko blaivininkų suvažiavimas. Žmonių nedaug tebuvo. Dada įvykavo latvių blaivybės veikėjas Ernsts, kups važinėjo po Ameriką.

LENKŲ PINKLES

Kad mes turėtume ramius kaimynus, ne grobilus lenkus, bet kurių kitą tautą, mes būtume seniai jau taip susitvarkę, ekonominiai ir kultūriniai taip pakilę, kad kitos tautos mums būtų pavirsdė. Bet dabar visos mūsų pajėgos eina tik tam, kad atrimtume begėdiškus lenkų pasikėsimus išplėsti mūsų uopirklausomybę.

Lenkai nesiliauja svajoje užgrobti Lietuvą, tik ieško būdo, kaip tas užgrobimas įvykinti. Neseniai, mūsų gerai patikrintomis žiniomis, Varšuvos senio užsienio komisijos nariams dalyvaudant, buvo lenkų vyriausybės tuo reikalu didelis pasitarimas. Lietuvos užgrobimo priemonės ten buvo nu-

dugniai ir plačiai svarstomos. Bendros to pasitarimo išvados buvo tokios:

Lenkams dabar esą labai palankios aplinkybės vykinti Lietuvos užgrobimo planą, nes iš pusės vakarų valstybių pasipriešinimo savo sumanymams jie negali turėti. Anglai dabar esą išimtinai užimti derybomis su turkais ir abelnai Rytų klausimu; jie neturi nei noro, nei reikalo kištis į Lietuvos—lenkų ginčus. Prancūzija, neįlipusi į Rūro kaaštą, ieškina kaip išbūsti iš konflikto su yokiečiais ir kovoje su pastaisiais pati reikalaujanti lenkų pagalbos, ir delto prieštintis lenkų sumanymams negalėtų ir nepanorėtų. Tokiu būdu dabar esą patogiausias laikas priversti Lietuvą pasiduoti, bet tam reikią surasti tinkamos priemonės: Lenkai galėtų okupuoti Lietuvą ir prijungti prie Lenkijos, galėtų, okupavę, pastatyti ten iš palankių sąlygų, sudarę Lenkijai reikalingas sutartis, pasitraukti atgal, ar pagaliau, okupuoti svarbiausias vietas ir miestus ir laikyti juos savo rankose, kol Lietuvos valdžia nesutiks priimti visų jai iš lenkų pusės pastatytų sąlygų. Bet kad įgyvendinus vieną šitų sumanymų, tektų pavartoti ginkluotos jėgos, tai reikią paskelbti Lietuvai karą, nes be pasipriešinimo lietuviai neįsileis lenkų į savo kraštą, o jų atsparumo stiprumą žemai vertinti netenka. Laikė neutralės juostos užėmimo lietuviai parodę tiek įmintumo, kad vieni šauliai privertę lenkų diviziją sugaisti kelias dienas, kol užėmė kelą kaimelių. O kai lenkų kariuomenė peržengė neutralę juostą ir padarė bandymą, kaip sektis vykinti trečiąjį sumanymą (okupuoti Lietuvos žymesnius punktus), tai lietuviai tokiu įmintumu puolę, kad lenkams teke pasitraukti atgal. Reikią, kurio fiors šių sumanymų įvykinimas be pavartojimo stiprios pajėgos negali įvykti. Lenkai gali paskirti karui su Lietuva daugiausia dešimtį divizijų. Tokian kariuomenės skaičiui lietuviai pasektarimas. Lietuvos užgrobimui galėtų priešintis tik

Rusija nusileidžia

PERTRAUKIMO RYŠII NEBUN.

Moskva. — Rusijos vyriausybė atsakė į Anglijos ultimatyvą notą. Maskvoj jokio susijaudinimo neparo dyta ir jokio karingo nusistatymo nesukelta. Rusija turbūt pasirengusi įpildyti Anglijos reikalavimus.

DEL NUŠOVIMO RUSŲ DELEGATO.

Lozana. — Del nušovimo Rusijos delegato, Vorovskio ir sužeidimo dviejų jo padėjėjų susidarė keblis pakidėjus alijantų-turkų konferencijoj, kur ir be to blogai šio dalykai. Toliau dalykai dejosį šitokie: Hotelio savininkas paliepė išsinešti Rusijos spaudos agentui Sturmeriui. Jis pasakė, kad neišsias ir tik policija ji teismasiant. Šveicarijos valdžia pasiuntė De Stoutz išreikšti užuojautą Vorovskio likusiai žmonai ir Didvilkauskio žmonai. Bet Ahrens'o žmonos įsakytą nelankyti, kad jos sužeistas vyras biaučiai atsiliept apie Šveicarijos valdžią. De Stoutz aplankė Vorovskienę, bet Sturmer neleido pas Didvilkauskienę, reikalaujamas kad turi eiti ir pas Ahrensienę. Vorovskio lavonas bus išgabentas Berlinan.

Žydų fermerių Sur. Valstijoje yra 75,000. Amerikos Žydų Ūkio Dr-ja jau 23 metų kal gyvuoja. Žydai Sur. Valstijose valdo virš 1,000,000 akry žemės. Jos vertė \$100,000,000.

LIETUVIAI DARBININKAI, ATMINKITE!

Kad "Darbininkas" jau parduoda Lietuvos pinigų—litų perlaidas ir savo draugams darbininkams suteikia patarnavimą. Tai gi visi tie, kurie norite, kad Jūs siunčiami Lietuvon pinigai patektų į Jūsų giminių rankas, visuomet kreipkitės pas "DARBININKĄ," jisai visuomet nuosirdžiai Jums pataarnaus. Darbininkai, atsiminkite kad "Darbininkas" yra Jūsų DIDŽIAUSIAS DRAUGAS. Siųsdami pinigus ar klausda ni litų kainų visuomet adresuokite laiškus šiaip:

"DARBININKAS,"

366 West Broadway,

Boston 27, Mass

LIETUVIAI DARBININKAI ATMINKIT, KAS BUS GEGUŽIO 30 DIENĄ ROMUVOS PARKE, MONTELLO, MASS. VISI JAU IS KALNO PRADEKITE RENGIS.

Milžiniškas KONCERTAS Rengia S.V. PETRO BAZNYTINIS CHORAS
Ned., Gegužio 20 7:30 val. vakare So. Bostone Bažnytinėj Salej

